

Kommittédirektiv

Förberedelser inför ett överförande av verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion till ett eller flera av staten helägda aktiebolag

Dir.
2009:77

Beslut vid regeringssammanträde den 3 september 2009

Sammanfattning

En särskild utredare ska påbörja, och efter beslut i riksdagen, genomföra förberedelserna för att överföra verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. Utredaren ska bl.a.

- identifiera och hantera samtliga övergångsfrågor när det gäller t.ex. lokaler, IT-system och personal,
- uppdatera den finansiella värderingen av verksamheten, samt
- ta fram förslag till överlåtelseavtal mellan staten och bolaget.

Inriktningen ska vara att överföringen av verksamheten ska ske den 1 januari 2010.

De genomförda åtgärderna ska redovisas senast den 31 mars 2010.

Alla åtgärder som utredaren vidtar ska ske under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i hösttilläggsbudgeten för 2009 och den kommande propositionen om bolagisering av Banverkets enhet Banverket Produktion.

Uppdraget att förbereda bolagiseringen av Banverkets enhet Banverket Produktion

Bakgrund

Regeringen tillkallade i april 2007 en utredare med uppdrag att utreda förutsättningarna för att ombilda vissa verksamheter vid Vägverket och Banverket till aktiebolagsform. Utredaren lämnade sitt betänkande Bolagisering för ökad konkurrens och effektivitet (SOU 2007:78) i oktober 2007. Utredaren föreslog där att Banverket Produktion skulle bolagiseras först den 1 januari 2010. De övriga berörda delarna av myndigheterna föreslogs bli bolagiserade redan den 1 januari 2009.

Regeringen bedömde i propositionen Ändrad verksamhetsform för delar av Vägverket och Banverket (prop. 2008/09:23) att Banverket Produktion bör överföras till ett av staten helägt bolag, men att detta bör genomföras först när det finns förutsättningar för en fungerande konkurrens på marknaden för drift och underhåll samt investeringar inom järnvägsområdet. Regeringen tillkallade därefter en utredare i september 2008 med uppdrag att analysera behovet av åtgärder för att förbättra förutsättningarna för ökad konkurrens på marknaden för drift och underhåll samt investeringar på järnvägsområdet. Utredaren lämnade i mars 2009 betänkandet Mer järnväg för pengarna (SOU 2009:20) med förslag på åtgärder för ökad konkurrens på den berörda marknaden. Förslagen berörde bl.a. Banverkets upphandlingsverksamhet och myndighetens nationella och internationella kontakter för att stimulera intresset för marknaden hos nya aktörer.

Mot denna bakgrund avser regeringen att inom kort föreslå riksdagen att verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion överförs till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag.

Arbetet ska inriktas på en bolagisering den 1 januari 2010

Inriktningen av förberedelsearbetet ska vara att överföringen av verksamheten ska ske den 1 januari 2010. Därför bör utredarens arbete drivas parallellt med riksdagens behandling av frågan.

Alla åtgärder som utredaren vidtar ska ske under förutsättning att riksdagen godkänner förslagen i hösttilläggsbudgeten för 2009 och den kommande propositionen om bolagisering av Banverkets enhet Banverket Produktion.

Både formella och praktiska förberedelser inför bolagiseringen behöver vidtas

Utredaren ska påbörja, och efter beslut i riksdagen, genomföra alla nödvändiga formella och praktiska förberedelser för att överföra verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion till ett eller flera av staten direkt eller indirekt helägda aktiebolag. Inriktningen ska vara att bolagiseringen genomförs den 1 januari 2010.

Regeringens förslag i den kommande propositionen ska vara utgångspunkt för utredarens arbete.

Utredaren ska:

- identifiera och hantera samtliga övergångsfrågor bl.a. när det gäller lokalisering, lokaler, ekonomi- och lönesystem, IT-system, personal och pensioner, kunder och leverantörer. I detta arbete ska miljö- och klimataspekterna beaktas.

Utredaren ska särskilt:

- ta fram ett förslag till överlåtelseavtal mellan staten och bolaget,
- ta fram en värdering i det fall någon fastighet ska överlåtas,
- ta fram förslag till blivande VD för bolaget,
- i samråd med generaldirektören i Banverket ta fram förslag till övergångsreglering när det gäller ansvarsfördelning mellan bolaget och Banverket i fråga om pågående arbeten, garantiåtaganden m.m.,
- uppdatera den befintliga finansiella värderingen av verksamheten vid Banverkets enhet Banverket Produktion inför överförandet av verksamheten till bolaget för att säkerställa ett korrekt marknadsvärde,
- ta fram de analyser som krävs för att fastställa att överföring av tillgångar och skulder till bolaget är i överensstämmelse med EG:s statsstödsregler och den s.k. marknadsekonomiska investeringsprincipen.

Utredaren ska tillsammans med blivande VD:

- företräda bolaget vid förhandlingar med företrädare för Regeringskansliet angående överlåtelseavtalet mellan staten och bolaget,
- ta fram förslag till lämplig organisationsstruktur,
- ta fram förslag till bolagets blivande ledningsgrupp,
- ta fram förslag till namn och bolagsordning för bolaget,
- ta fram förslag till konsoliderad affärsplan, ekonomiska mål, konsoliderad redovisning och nyckeltal för bolaget,
- förbereda upphandling av bank- och försäkringsavtal, samt förbereda förslag till finanspolicy,
- fatta beslut om arbetsgivarorganisation för bolaget och företräda bolaget vid förhandlingar om kollektivavtal,
- vid överföring av verksamheten från Banverket Produktion till bolaget beakta 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd och i samband därmed företräda bolaget vid förhandlingar med arbetstagarorganisationerna,
- anskaffa lokaler, utrustning och IT-system,
- kontakta Banverket Produktions avtalspartner och förbereda partsbyte till bolaget,
- se till att relevanta tillstånd överförs från Banverket till bolaget,
- träffa överenskommelse med Banverket och Riksarkivet i fråga om bolagets tillgång till Banverket Produktions arkiv.

Samråd och redovisning av uppdraget

Banverket bör lämna utredaren de underlag utredaren behöver för uppdraget.

Under arbetet ska utredaren samråda med och informera Banverkets generaldirektör.

Utredaren ska kontinuerligt rapportera till och samråda med företrädare för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i den utsträckning dessa bestämmer.

Berörda arbetstagarorganisationer ska kontinuerligt informeras under arbetets gång och ges möjlighet att framföra synpunkter.

De genomförda åtgärderna ska redovisas senast den 31 mars 2010.

(Näringsdepartementet)